Brassó, 1893. IX. évfolyam 60-ik szám. Szombat, május 27.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 60 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv tőtökcukrászjában.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még illiték 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér: közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő: Dr. ZAKARIÁS JÁNOS. Kéziratok vissza nem küldnek.

Laptulajdonos: A Közművelődés irodalmi és munyomdai részvátra. Kolozsvár. Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Az Emke közgyülése.

Holnap tartja rendes évi közgyülését az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület Deésen.

Féltett kincsünk, büszkeségünk, az Emke ma már megerősödve, megizmosodva néz jövője elé.

Vagyona meghaladja az egymillió forintot; de azokkal a nagy feladatokkal szemben, melyeket az Emke maga elé tűzött, azokkal a teendőkkel szemben, melyek az Emkére várnak, e vagyon még mindig csekély, elégtelen.

A mi imádott hőrczes Erdélyrészünk kulturális tekintetben, még nagyon sok támogatásra, f jelszésére, istápolásra vár a különösen Erdélyrész magyarságának megvédése, megerősítése, anyagi és szellemi ízmosítása, gyarapítása terén sem egyesek, sem együleteink nem tehetnek soha eleget: annyi a tennivaló.

A kultura fegyvereivel küzdött eddig, és fog küzdeni a jövőben is az Emke, az erdélyrészi magyarság érdekei mellett.

Egyházi és iskolai segélyt ad az Emke: r. katolikus lelkésznek Fogaras Csik, Hunyad, Beszterczei-Naszód, Szeben, Háromszék, Torda-Aranyos megyék területén 1—1 esetben, r. katolikus iskolának 6 különböző községben, református lelkésznek 7 községben, református iskolának 26 községben, unitárius iskolának 3 községben, az ágost. egyháznak Brassón, a zsidó egyháznak Kolozsvárt s a görög katolikus és keleti egyháznak egy csikmegyei községben.

Saját iskolája az Emkének: az aranykuti, balázsfalvi, kis-sebesi, kolozs-alagutí, imigoni, nagy-csombori, monyoró-kereki és vámos-mártatinyi, összesen 8.

Saját órói az Emkének: az alvinczi, beszterczei, borbándi, a brassói (2), dévai, fogarasi, petroszényi, segesvári, szászvárosi, ördögkutí, vajda-hunyadi.

Emke gyermek-menedékhelyek vannak: Alpestesen, Bácson, Bürkösön, Felső-Szálláspatakon, Harón, Lozsádon és Gyulaváron.

Alumniumokat tart fenn Balázsfalván, Kis-Sebesen, Déván, s e működést egyáb felé is tervezi.

Szegény iskolásokat segitett az idén Bolyán, Nagy-Selyken és Nagy-Szebenben.

Munkatanítókat tart Algyógyon, Harón, Hosdaton, Nagy-Kapolton.

Jutalmakat szét a Gyertyánffy- és Nemes-alapitványból.

Árvaházat tart fenn Nagy-Enyeden Kovács Sára nevén.

Szakiskolái ezek: gyermekjátékkészítő tanműhely Gyergyó-Szt.-Miklóson, Marosvásárhelyt, első kereskedelmi iskola Brassón, nőipariskola Kolozsvárt, faipariskola Brassón, szövőtanműhely Székely-Keresztúron.

Kölesön- és népkönyvtárai vannak: Apácán, Balázsfalván, Bánffi Hunyadon, Bélboron, Beszterczén, Bodola-Nyénen, Brassón (2), Bradon, Bürkösön, Csernátfalun, Csikszentgyörgy Balázsfalván, Déván, Felenyedon, Felső-Szováthon, Gernyeszegen, Gyergyó Bükszon, Halmágyon, Horgaspatakon, Kissebesen, Kőhalmon, Köszvényes-Remetén, Kukulóvárt, Lozsádon, Magyar-Lemenggén, Maros-Bogáton, Maros Szent-Benedeken, Medgyesen, Mocson, Nagy-Sajón, Nagy-Selyken, Nagy-Szebenben, Nagy-Teremen, Naszóden, Oláh-Brettyén, Pipén, O-Radnán, Szakadaton, Szász-Sebesen, Szilágy-Csehin, Veresparatkon, Vécsén, Vizaknán és Zajzonon, összesen 45 könyvtárral.

Daloskörőket szervezett és segít 15 városban és községben.

Ingyenes kiadványai az Emke uti kalauz, az Emke olvasókönyv, az Emke daloskönyv.

Testvériegyesülete: az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület 5 alakult és 5 alakuló osztályból áll, tagjainak száma 1000. Ez osztályok a turistáknak tesznek hasznos szolgálatokat.

Ezek azok az intézmények, melyeket az Emke fentart, s illetve segélyez, hogy velük és általuk védje, terjeszsze a magyar szellemet, istápolja a meglévőt, s lerakja a jövő alapjait.

Öntudatra ébresztení az erdélyrészi magyarság minden fiát, le a nép utolsó emberéig, hogy büszke legyen, fennen hirdesse, mindenütt érvényesítse és érintetlenül megőrizze magyarságát: ez az egyik legfőbb, legfontosabb feladata az Emkének.

Tudja minden erdélyrészi magyar, és soha szem elől ne tévesszze, az élet semmi körülményei között el ne feledje, hogy ő az államalkotó magyar nemzet tagja s miut ilyennek, hazafias szent kötelessége, mindig és mindenütt magyarul érezni és tenni.

Csak önérzetes, öntudatos, magára tartó magyar nép, magyar nemzet vivhatja ki és tarthatja meg idegen polgártársaink tiszteletét és szeretetét, rokonszenvét.

Ez a szeretet és rokonszenv pedig a legerősebb fegyver, melylyel idegenajku polgártársainkat a magyar hazához, a magyar nemzethez fűzhetjük.

Azután az Emke egyik legfontosabb feladata a kultura fegyvereivel küzdeni Erdélyrészünkben a románizmus, a dákó-román politika ellen.

A dákó-románizmus tana ma már majdnem kivétel nélkül minden iskolázott román hittallása.

Ez nagy veszedelmet rejt magában, annál inkább, mert nagy néptömegek élnak e tanok hirdetői mögött, s bérczes hazaérzésünkben számbeli tulsulyban van a román elem.

Vannak egyes vármegyéink, így Hunyad, Sz.-Doboka, Fogaras, hol a romanság 80-90 %-át teszi a lakosságnak. Igaz, hogy e százszrei a románságnak még csak tömegszámba mennek, — mondja egy kiváló publicista, — de ez a tömeg kompakt és nagy ellenálló erővel bir, mely abban a pillanatban, melyben a nagyban fejlődő román nemzeti kultura áthatja annak minden rétegét, ránk nézve veszedelmessé, végzetessé válhatik.

Ezt kell megakadályoznunk, ez ellen kell küzdenünk a kultura fegyvereivel.

E küzdelemben a legfontosabb feladatok egyike vár az Emkére.

Az Emkében és az Emke által Erdélyrész magyarsága s nagy Magyarország népe anyagi és szellemi erejét fordítja arra, hogy társadalmi tevékenységgel siessen segélyére a fenyegetett vidékek magyarságának — a kultura fegyvereivel.

Arról van szó, hogy Erdélyrészt a kultura fegyvereivel is meghódítsuk Magyarország számára.

A feladatok nehéz, de az eredmény: a magyar kultura, a magyar nemzeti szellem terjedése, a magyar nemzeti állam megerősödése kell hogy legyen.

Hiszszük, hogy biztató szóra nincs szükszége társadalmunknak, hogy az Emkét nemzeti feladatában továbbra is az eddigi, sőt még fokozottabb mértékben támogassa úgy anyaglag, mint szellemileg: hogy az ige, a magyar nemzeti állam, testté legyen.

TÁRCZA.

Brassótól—Párisig.

— Gyalogutí levelek. —

XIV.

Pápatól—Bécsig.

Kedves barátom!

Pápatól elkezdve a vidék ismét sik és lapos. Az ember azt hinné, hogy a puszátban jár, csak az az egy különbség van, hogy az egyes tanyák, melyek a puszátban oly közel fekszenek egyik a másikhoz, itt majdnem teljesen hiányoznak. Órák hosszáig eljárhat az ember, a nélkül hogy tanyát vagy korcsmát érne. Az út mindenütt iszonyu széles s jobbrahalra magasságczikkal bonóve. A mint igy az akácfák hús árnyban tovább haladtam, bámulva láttam, hogy a parasztok egészen másképen szántottak mint minálunk Erdélyben. Az ekék előtt 6 ökör volt s ezek is teljes erejükkel dolgoztak. Kivánesian megállottam s persze, hogy az egyik kocsis rögtön meg is szólitott. Megmagyarázta, hogy arra felé riknak a szép napok s azért takarékosan kell bánni a munka idejével. Az ekét háromszorosan veszik, t. i. három vas turja a földet egyszerre, ugy hogy harom barázda lesz egy helyett. Megkérdezte a parasztot azt is, hogy milyen arátás van arra felé, hol áztöltem, mert bizony nálunk rossz ezeiondő vol. Sok eső, ki vált arátás idején s igy a buza majdnem mind kinőve hever a mezőkön. Néha még azt sem aratják, mit elvetettek. A talaj magában véve sem valami nagyon termékeny s igy az inség általános.

A mint tovább mentem, Marczaltőnél egyszerre nagy iszapos viszet láttam: a Rába vize. A folyó jórsl kisebb, mint Erdélyben pl a Maros, de daczára annak, tavasz idején iszonyu ereje lehet. Hogy tönyleg ugy van, annak legmegszólóbb bizonyítékat abban látam, hogy az uj fahid még mindig nem volt kész, melyet szon nagy hid helyett épitettek, melyet a viz tavaszkor elvitt volt. A Rába tul még mindig sik vidék van, de éles szem a láthatáron már apró domboszat vehet észre. Tobb kisebb helységen át Eszterházára kerültem, hol a hasonnevű családnak ősrégi palotája van.

Rengeteg épület, mely inkább kis vár-hoz hasonlit, sem mint palotához. Óriási körgyűrűken huzódnak végig az épületek, s a gyűrűben a legnagyobb változatban ritka pálmák s virányok szép csoportokban diszelegnek. Már sok nemesi kastélyt láttam, de meg egyet sem, mely bámulatomat oly nagy mérben felkeltette volna.

Eszterházára meglepetésen rossz mezei utegyenesen dombnak vezet s midőn tetejére voltam, elbámult szemem elé kies szép vidék látványa tárult fel. Mintha hatalmas folyó kiáradt volna, ugy buzó dott végig a láthatáron lezonyu térségig fehér ezüllogó tonal, meg-megszakadva zöld ezokkal, melyeken azután a vizi szárnyasok ezrei sürögtek-forogtak. A Fertőtavánál voltam.

De szép volt utazásom! Legelőszöleg Magyarország gyönyörét, a Balatont láthattam, most a véletlen a Fertő tavához is vezetott. De szép a Fertő környéke! Az alacsony kis dombok, melyeket azelőtt a láthatáron észrevettem, a közelben mindmeganyi bortermő hegynek bizonyultak, melyeknek bora kitünő zamatu.

Nagyobbára svábok és horvátok laknak itt, s ezek általában véve nagyon szorgalmasak, s munkájuk alatt a föld is dusan termen. Leginkább bort termesztenek, s ez annál jövedelmezőbb, mivel erre felé a filoxerának hire sincs, mig ellenben az észak-magyarországi borhegyeket a filoxera teljesen tönkretette.

A Fertő tavától Sopronig azut gyönyörű erdőkon rezet át, s hol a fák hiányoznak, szép erdei rétek vannak. Élvezet volt ezen vidéken átmenni, s itt láttam legelőször a gyümölcsfákat az ut mellett, melyek almái s körtéi ki tunően ineettek.

Mindig mélyebbre s mélyebbre hatoltam, előre a szép erdőkben, s eleinten nem is vettem észre, hogy az oly mosolygó táj oly komor, sötét kinézésű lett.

Nem a vidék nézett oly sötét szemmel rám, hanem az égen fekete zivatar-felhők jártak. Ez nem igen tördötem velük, mert Sopront csak még egy félórai járásra tudtam s igy egyre csak követtem a szép gyalogutat, mely mint valami sétatér, az erdőn áthuzódik. Az ösvény valami dombgerinczen haladt, s midőn lefelé kezdettem haladni, az erdő hassan el-el maradt, s szemeim előtt nem nagy távolságra Sopron szép varosa terült el. Már a távolból is látható vagy 9 tornya, s midőn a varosban voltam, nem tudtam bámulni szép házait s nyilvános tereit, mint pl. a Deák-, vagy Széchenyi tért.

Időközben már esteledni kezdett, s mint-hogy nem volt szándékom Sopronban maradni, hamar a Bécs felé vezető utat követtem. A mint a városból kijutottam, épen a tehécsordát hajtották haza, s volt alkalmam meggyőződni arról, hogy mindi inkább közeledem Magyarország határához, annál inkább tünik el a magyar szarvasmarha; a csordában mind csak szürke tehén volt; egyetlen egy más fajta szem. Volt tenyész-bika is több a csordában, de egyetlen egy sem közöltette meg távolról sem azt a bikafajt, melyet Erdély határán Butyinban láttam volt.

Szándékomban volt, az nap még a legközelebbi falug eljutni, s oit meghálni. Talán 2 kilométernyire lehettem a városon kivül, midőn a sötét erőfelhők, melyeket azelőtt az erdőben észrevettem volt, kis est külöt-tek nyakamra. Elenünt nem is ügyeltem rá

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Politikai hirek.

A delegációk elé terjesztett Költségvetés. Szükséglet: Külügyminisztérium 3.737,300 frt, hadügyminisztérium 142.036,948 frt, közös pénzügyminisztérium 178,900 frt, nyugdijak 2.625,100 frt, számszék 120,644 frt; összesen 147.925,992 frt. — Fedezet: 2.977,492 frt, tehát marad netto-szükséglet 145.248,500 frt, ebből vámfololtség 44.370,180 frt, marad összszükséglet 100.878,320 frt; ebből Magyarországot terhelő 2 százalék levonatik: 2.017,566 frt, a többiből Ausztriára esik 69.202,527 frt, Magyarországra 29.658,226 frt, rendkivüli szükséglet bosznai csapatok részére 3.610,000 forint.

—

Szakadás a függetlenségi pártban. Már akkor, mikor az Eötvöshöz csatlakozott 16 képviselő kilépett a függetlenségi és 48-as pártból, jelezték, hogy a kilépőkhöz tőle ben fogyak csatlakozni a czek közt lesz Visontai Soma is. Ez a kilépés tényleg bekövetkezett s azt Visontai Soma folyó hó 23-án a párt elnökéhez intézett levélben be is jelentette. Kilépését többek közt azzal indokolja, hogy a legutóbbi pártmanifeszatum szövegezésénél a szövegbe fölvétetni kivánta, hogy „ha az ugynevezett egyháznolitikai reformjavaslatok el- vagy el nem fogadása nem is képez pártkérdést — az ellenmézetüek csak ugy maradhatsanak a párt tagjai, ha muködésük az agitácció jellegét nem élti." Ezt az előterjesztést pedig nem fogadták el sem a szerkezleten, sem a szövegszerkesztő bizottságban. — Károlyi Gábor grófhoz érkezett sürgöny szerint Genesy Albert orsz. képviselő is bejelentette kilépését a függetlenségi és 48-as pártkörből.

Erd. r. k. státusgyülés.

Kolozsvár, 1893. május 25.

Lőnhárt Ferencz, erdélyi püspök vezetése alatt rendkivüli közgyülést tartott Kolozsvárt az erd. r. k. egyház.

A gyülésnek tárgyai az képezte, hogy az egyház autonómiáva elásának iskolázkat illetöleg a kormánynyal szemben rendezetlen volta miindantalan hol nagyobb, hol kisebb zavarok és fordesegeknek állandó kutforrását képezi.

A tárgyban a státusgyülés Kolozsvárt 1880. szept. 23-án tartott üléséből 21. jegy zőkönyi az a kelt határozatai egy bizottságot az ügyiszi kidöltt ki, hogy ezy, az e tekintetben fenforgó sérelmeket összetoglaló és azok orvoslását sürgető memorandumot elkészítésének és fejlesztésének szükségességére nézve azonban azok kivetkeztetben, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister által értekezletre meghivattak s igy alkalom nyujtatott, hogy a középiskolákra vonatkozó összes vitás kérdések részletes és beható megbeszélés tárgyává tétessenek.

Az értekezlet eredménye a státusgyülés elé terjesztett javaslat lett, melynek lontosabb részeit az alábbiakban közöljük:

„A középiskolak alapítása és fejlesztése, a mennyiben vagyoni átvaltoztatassai nem jár, a status hatáskörébe tartozó, elvileg ezt ebben pedig ö felsége, mint legfelsőbb kegyur jóváhagyásának tartatik fenn. Ellenben a meglévő középiskolak megszüntetéssel vagy leszállitása, ha nem is jár vagyoni átvaltoztatassal csak is ö felsége, mint legfelsőbb kegyur engedelmével történhetik meg."

„A tandij megszabása s az annak fizetése alól adó felmentés a státust illeti meg."

„Az uj uj iskolai épületeszés és nagyobb átalakitások esetében az épitkezések tervei előzetesen a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterilumnak bemutatandók pedagogiai és mivszati szempontból való elbirálás és jóváhagyás végett."

„A középiskolák alapitószerelésérül való gondoskodás s az évi kötigalatásinyok megállapitása a státusnak a közoktatásügyi miniszterhez előterjesztett kötöszerésében tartétik."

„Igazgatói és tanári állások rendszerestése, kineveztesek, fizetések és nyugdijak megállapitása, az igazgatóknak és tanároknak a mellékfoglalkozás megengedése, a törvényi korlátain belül, a Státust illeti meg, a kineveztés azonban bejelentendő a közoktatásügyi miniszternek."

„A tantervet a status állapitja meg ugy az arra vonatkozó végrehajtási utasitásokat is és jóváhagyás végett felterjeszti."

„A tanuyelvet a Status határozza meg."

„A tankönyvelet a status a közoktatásügyi minister által approbált könyvek közül választja."

„A középiskolai rendtartást a status állapitja meg, és jóváhagyás végett a miniszterhez terjeszti."

„Az érettségi vizsgálatokon az illető tankerületi főigazgató elnökül, de a status is kiküldi czélra valamelyik tagját."

„A tanulók fegyelmi szabályzatát a status állapitja meg, de a miniszter erősi i meg.

A sérelmi bizottság által kikuldott albizottság e megállapodásait a status délelőtt 10 órától déli 1 óráig zárt ülésén tárgyalta.

Ekkor kezdődött a közgyülés, melyet a javaslatet teljtartalmuag elfogadta és megállapitetta a szabályzatot az erd. r. k. status hatáskörét az általa fentartott és vezetett középiskolák tekintetében. Sz—6.

A női kézimunka-kiállításról.

Ma délelőtt 9 órakor nyilt meg a protestáns nőegylet által rendezett női kézimunka-kiállitás a Fröbel-féle tünezteremben (régi ref. iskola). Már négy nap óta lázas szeleget folyt a rendezés munkája, melyben az egylet fáradhatlan elnöke és buzgó alelnöke, Sassy ezredesné és Fellner osztálymérnök néné mellett Förder Sándorné, Veszprémi Ida, Reissfeld Hermin és a valasztmány néhány buzgó tagja vettek részt. Gyönyörü munkát végeztek. Ennyi valóban szép, sokszor művészi kivitelü munkát ily iziléen rendezéssel nem egyhamar hiott Brassó lányai, s alig hiszem, hogy még egyhamar lásson. A lány, magas terem falán mines egy helyszini helyt, mely a szorgalmas nói kezek szebbnél szebb alkotásává" ne volna borítva.

E mellett három, e terem egész hosszón ban végig futó asztal van tele gazdag vallo „atban mindenféle csipkével, pamut, selyem, „rany és perzsa hímzésekkel. Gyönyörü ajnor munkak, mi virágok, textiliparc, intarzsia majolika, terra-cotta készitmények, csángó, bácskai, szerb, roman munkák, a Csorba Sámu fele bázi-iparbanak néhány kirakódarabja, s az évedni kiállitásról meg itt levő darabok pompás csoportositassal itt mind feltalálhatók.

A kiállitáson mintegy 100-on 2300-2500 darabbal vettek részt és a kiállitott munkák szakértők véleménye szerint meghaladják a 30.000 frt értéket. Azért is az egylet jónak látta a kiállitásnak a kiállitás idejére való biztositásról gondeskodni.

Magát a megnyitást felkérés folytán tiszt. Molnár József ny. ezredes lelkesz eszközölte.

Az emelkedett szellemü s nemes hévvel elöadott megnyitó beszédet csupunk jövő számában közöljük; czénk eljenzéssel fogadta a szép számban megjelent czélkelő közönség.

S minthogy nemcsak igazi nemes elvezetet nyujt, de valóban gyönyörködtetve tanit s ielésünket is finomitja a kiállitás; legmelegebben ajánljuk azt olvasóink figyelmébe.

Román dolgok.

Hogyan mulatnak a ligások Krajovában. Egy szót sem tasztok hozzá, hanem adjuk nyu, a mint a Gazetában (102. sz.) nyomtatva van.

„Hétfőn május hó 3-án ó naptár szerint estve 7 órakor az egységes román müvelődésért alapitott Ligának krajovai osztálya kivaló ünnepélyességgel ülte meg május 3/15-ik évfordulóját. A Liga bizottsága már előbb megállapitotta és közölte az ünnepély sorrendjét, a melyben czirtestére a polgárokat, hogy a Liga tagjai hétfőn a meghatározott időben a Madonna-hegyre fölemelendő kereszt-nél, a hol 1848 május 3/15-ik emlékezetére „Tu Deum" fog tartatni. Innen a tagok testületileg a nemzeti szinházba fognak menni, a hol dr. Dragescu fél 9 órakor felolvasást fog tartani, az emlitett nap fontosságáról és a román nemzetiség ellenségeiről". — S valóban a Liga tagjai, élükön a bizottsággal a Liga lobogója alatt estve 7 órakor megjelentek a templomban, valamint számos nobel közönség, a Lyceum növendékei, az elemi iskolát lobogókkal és a tanári testülettel.

A Te Deumot Dulcsu a megyei esperes Tonczea és a fölszentelt lelkészei végezték. Az isteni tisztelet megkezdése előtt azonban előre bocsátom, hogy a román; román és hogy midőn arról van szó, hogy lelgészott testvéri irántti érzelmét nyilvánitsa, ezen nyilvánitast a hallhatatlan Maresianu „Eőredj fel román" — „Deștéptă-te Romane" dalát kezdi a melyet az az egyházi dalokat énekelt. Az isteni tisztelet után a Liga tagjai és a nagyszámu közönség megjelöltre a templom udvarát s tobb nemzeti dalt énekelvén, a szinházba fölmentek, a mely igen szük volt a nemzeti ünnepély beléogadására, nem birvén helyet adni mind azoknak, kik nagy lelkesedessel siettek mindenünnen, hogy részt vegyenek azon gyülésben a melyből a lelgázott (?) testvéreknek egy-egy reményszugárt küldhetnek, biztositván őket, hogy a királyságbeli szabad testvérek szivei velük vannak. A szinházban ujból elénekeltétek az „Eőredj fel román" t s azután a bizottság elnöke dr. Dragescu urnak adta a szót, hogy fartsa meg előadását.

Az előadó tehát a közönség tapsai között elkezdette előadását, melyből én e sk az előadó dalait kiszedtem és azokat szorithatom s másokra, nálam képesebbekre vagy magára az előadóra hagyván, ha körülményei megengedik, hogy felolvasását teljtartalmuag közölje. Az előadó igazi történelmi tolyamot készitett, kezdve az isteni Trajan alatti Dacia benépesitésén, kimutatván röviden mindazon barbár csapatokat, beütéseket, melyek a kemlynyen meglátogatott román nemzetiség felett elvonultak melyek közül a legeslegnagyobb a dunaiak volta, a kikinek utódai ma is ugyan olyan kegytelenek és türelmetlenek (crudi si intoleranti) mint Ásia bolszejből jött őseik. Azután elősorolta mindazokat az ütközeteket és győzelmeket, a melyeket a román vitézek a fölög Mihály vajda s magyarokon és más idegenekén kivivott egészen 1784-ig s itt felmutatja az erdélyi és magyarhoni románok szenvedéseit, melyek a forradalmat okozták volt. Hova alatt, melyek lőczéja a nemesi előjogok ellenlése vala, hirdetvén az emberi jogot azzal minden nemzetiségek egyenlőségéi olyan eszméket, melyek kevés évek után Francia-ország egész forradalmát s a bastiek kihirdetve, mulogatván azután azt a szomoru sorsot, a melyre e forradalom vezérei Horával együtt jutottak. Azután alatment Tudornak 1821-iki forradalmara s ennek a fanaróták elleni küzdelmére, a melyek szerint nem vala tobb kimenetele, mint a Horá-ének. Végre beszélt a románoknak 1848-iki harczairól Janku a havasok királya vezérlése alatt, részletesen rajzolván a románok hősies tettjeiket, a melyekkel férjiket, testvéreiket támogatták; sejnalkozván a leiett, hogy habár a románok ellenségei jól tudják az, hogy őket a románok tobb ütközetben eszközölték, mégis inkább is mennyiletek következtek el a romanok nemzeti szabadsága ellen, sőt meg a legdrágább kincsét, nyelvét is megtámadják. Idézi előadó a kisfodovdai (1891) levelet és azon hizottság ifjúiszét, a mely a románok sérelmeit a czárhoz vitte volt. Egy szóval az előadó, kinek felolvasását a közönség tobb izben megtapsolta, azzal végezte előadását, hogy kérjenek az erdélyi és magyarhoni lelgázott testvérek számára szabadságot. Az előadás után ezer h-ligató kisérte szálláserá az előadót éljenzések közöttt, oti pedig a Liga elnöke igen meregen hitvöjtte azon szép eszmékét, melyeket fejtegetett.

Ime szerkesztő ur, igy ünneplik a krajoviak, a mi Karpátokon tul lakó lelgázott testvéreink nemeti ünnepének szent napját. Gieorge?

Igy tanitják Krajovában a történelmet, melyet a Gazeta szó nélkül helyben hagy.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Uj szabályrendelet.

— **Turkovics Odön** I. sz. huszárezredbeli tizedest Ő Császári és apostoli királyi Fölsége ezen ezred parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni méltoztatott.

— **Hangverseny.** Városi zenekarunk holnap vasárnap kedvező időben a „Zöld fa" szálloda kertjében, kedvezőtlen idő esetén pedig az „Erzsébet" szálloda termében hangversenyt tart, melynek műsorából különösen megemlítjük Mozart szimt érdekes ujdonságot egy „Alpesi rózsák" cz. keringőt; a szerző neve: Ferdinand Holzwarf, ki nem más, mint Ferdinand Gilhofer.

— **Jagendorfer** világhiru athléta és tár sulata holnap vasárnap, május 28-án tartja első előadását a Központi (Nro 1) szálloda termében.

— **Egy szó a mezőgazdákhoz.** Egy megszivlelendő és leadhatlen felhivást intézett gróf Bethlen András Földmivelési miniszter Magyarország mezőgazdáihoz. Ez a miniszter, a kinek érdemei a hazai mezőgazdaság körül elévülhetlen igényt szerezttek számára a nemzet hálájára, nagy sulyt fektet arra, hogy az ezredéves kiállitason a magyar mezőgazdaság is méltóan legyen képviselve, és erre vonatkozó felhivásában utal gróf Bethlen arra, hogy a magyar mezőgazdaság és erdészet legfontosabb tényezője nemzetünk gazdasági életének, és hogy Magyarország termelési igai közt a legrégibb. A mily régi a magyar alam, tényleg oly régi benne a gazdászat. De csak néhány évtized óta érik nálunk a mezőgazdaságnak méltó érettsége. A külföld erről még nincs eléggé értesülve, különösen nem tudja azt, hogy mennyire jutott előre mezőgazdaságunk legujabb időben a haladás utján. Tehát szükséges, hogy hazánk a saját érdeke által eléggé indokolt kötelessége mezőgazdaságunknak, hogy a nagy kiállitás kerretében méltó módon bemutatja fejlődését. A kiállitás nemcsak utólag lesz a saját népünk számára, hanem gazdagsága és fénye által a Nyugat kulturnemzeteit is ide fogja édesgetni. Mind a két tekintetben sürgős parancs, hogy a kiállitás mezőgazdasági része lehető nagyszerű legyen. Mindenki előtt a saját népünk tanulja meg, mi kell még tennie a hazai földmivelés tökéletesitésére; másod sorban ismerje meg a külföld, hogy a mezőgazdaság tekintésben oly fázisra eltünk a fejlődésnek, mely e tekintetben is biztositja számunkra egy kultur-nép nevét. Nem kételkedünk, hogy a miniszter felkesult felhivása ama körökben, melyekhez intézve van, hasonló lelkesiitő tegactintasra talál. Hogy a magyar ipar legmagasabb becsvágyát helyezi ahba, hogy a kiállitason jelenlegi állapotának hatalmas képét fejlesz ki, erről igérettelyes jelek tanuskodnak. A mezőgazdaságnak szintesme es kára lesznek az, ha nem tanusitana hasonló buzgalmat

— **Tüzifaszállitás.** A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1884. évi január hó 1-től egy, esetleg azonban az évre is terjedhető időre szükséges tüzifa- és szénfeszka- szükségletének szállitása biztositása végett pályázati hirdetményt tett közzé. Az évi szükségletből körülbelül 95.000 köbméter, egy méter hosszusagu kemény hasábra, 12.500 köbméter, egy méter hosszu dorongra, 72.000 köbméter, hetitkrel méter hosszu kemény hasábra, 7.700 köbméter téméter hosszu puha vagy kemény szélbeszka. Az ajánlatok folyó évi junius hó 17-ig beterjesztendők. Az érdekeltek a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában a pályázati hirdetményt betekinthetik.

A herczegprimás a pápánál. Egy római távirat jelenti, hogy a pápa tegnapelőtt délelőtti 11 órakor külön kihallgatáson fogadta Vaszary Kolos biboros herczegprimást. A kihallgatás huzamos ideig tartott s a beszélgetés nagyobbrészt az egyházpolitikai kérdések körül forgott.

— *A vámtárgyalások Romániával* is, mint megszakadtak mert a romániai megbizott Papiniu tanácsos családi ügyek miatt sürgősen Bukarestbe utazni volt kénytelen. A tárgyalások különben már előhaladott stádiumban vannak és azt hiszik, h. május végén vagy junius elején meg is kötik a szerződést, mely lényegében tisztán kedvezményes szerződés lesz. A parlamentek elő csak összel kerül az uj kereskedelmi szerződés.

— **Gyógyszerek** kivitele Romániába. Azon osszetett gyógyszerek jegyzékéhez kiadott egy pótlék, a melyeknek bevitele Romániába bizonyos feltételek alatt meg van engedve, a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában betekinthető.

KÜLÖNFÉLÉK.

A helyi érdekü vasut uj menetrendje.

Indulások. *Sötétér állomáról m. á. v. pályaudvarhoz* 4 ó. 58 p. reggel, 7 ó. 42 p. reggel, 9 ó. 43 p. reggel, 10 ó. 37 p. délelőtt, 11 ó. 29 p. délelőtt, 1 ó. 51 p. délután, 6 ó. 38. este és 9 ó. 58 p. este; *Nao* állomásra 3 ó. 17 p. délután és 5 ó. 16 p. délután; *Hosszufalura* 7 ó. 49 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 2 ó. 58 p. délután, 5 ó. 43 p. délután és 9 ó. 20 p. este; *Bertalanra* 5 ó 25 p. reggel, 5 ó. 36 p. reggel, 10 ó. 11 p. délelőtt, 12 ó. 16 p. délután, 1 ó. 51 p. délután, 4 ó. 24 p. délután, 7 ó. 20 p. este, 7 ó. 57 p. esto és 10 ó. 54 p. este. (Pütérről Bertalanra 6 ó. 37 p. reggel.)

Érkezések. *Sötétér állomásra, m. á. v. pályaudvarról* 5 ó. 25 p. reggel, 8 ó. 36 p. reggel, 10 ó. 10 p. délelőtt, 11 ó. 15 p. délelőtt, 12 ó. 10 p. délután, 2 ó. 37 p. délután, 7 ó. 26 p. este és 10 ó. 54 p. este *Nao* állomásról 8 ó. 24 p. délután és 6 ó. 22 p. délután; *Hosszufalurol* 7 ó. 27 p. reggel, 10 ó. 11 p. délelőtt, 1 ó. 51 p. délután, 5 ó. délután és 7 ó. 57 p. este; *Bertalanról* 4 ó. 38 p. reggel, 7 ó 42 p. reggel, 9 ó. 43 p. reggel, 11 ó. 42 p. délelőtt, 1 ó. 51 p. délután, 2 ó. 58 p. délután, 5 ó. 43 p. délután, 9 ó. 20 p. este és 9 ó. 58 p. este. (Bertalantól Pütérre 6 ó. 34 p. reggel.)

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 5 óra 10 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 40 perczkor délután; személyvonat 7 óra 43 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: (Brassó-Bertalan állomásról Vegyes vonat 9 óra 30 pkor reggel vegyes vonat 3 óra 16 pkor délután; 9 óra 25 pkor este. *Kézdi-Vásárhely felé*: személyvonat 5 óra 46 pkor reggel, 8 óra 50 pkor reggel és 3 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 1 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 7 óra 01 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: (Brassó-Bertalan állomásra) Vegyes vonat 6 óra 04 pkor reggel; vegyes vonat 1 óra 19 perczkor délután; és vegyes vonat 8 óra 06 pkor este. *Kézdi-Vásárhely felől*: személyvonat 8 óra 18 pkor reggel, 1 óra 49 pkor délután és 6 óra 50 pkor este.

— **Felvilágositást** szivesen ad a városi menetjegyiroda. Kolozsi-utca 14., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

2602.—1892. polg. sz.

Hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék közhirré teszi, hogy Clément Sarbin és társainak volt budai cégnek a vagyon kiszolgáltatott csődtömegét illeszt ha mint kezelő és tárgyalási biztos ugy a jegyek arányositása iránt beadott kérelmére folytán a felek meghallgatása, ugy az elrendelés feltételeinek kinyomozása végett határanapul a helyszinére Roszonyó községbe 1893. évi julius hó 13. napjának délelőtt 9 órája tüzetett ki, melyre az összes érdekeltek azon megjegyzéssel idéztetnek, hogy a meg nem jelent felek ugy tekintetnek, mint a kik a tagositásba beleegyeztek, — és hogy a tagositási kérés egy példánya alólirott kir. törvényszéknél és Roszonyó község házánál a hivatalos órák alatt betekinthető.

A tárgyalást Vizy József kir. törvényszéki biró fogja vezetni.

Brassó, 1893, évi május hó 20-án.

A kir. törvényszék ülésből:

Deézsi, elnök, Gagyi, jegyző.

260 (1—3)

4541./1893. sz.

Hirdetmény.

Az alsó-sétatéri városi kávéház 5042 frt. 43 kr. költségű előirányzott átalakitási munkálatinak kiadása iránt esztörtökön, folyó évi junius hó 8-án délelőtti 11 órakor a városi gazdászati hivatalnál irásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak ennélfogva, hogy az 50 kros bélyegzővel ellátott és a követelt költségösszegről számitott 5% nyi bánatpénzzel terhelt zárt irásbeli ajánlatokat az ajánlati tárgyalás megkezdésig Illintz Ernő városi gazda-gondnok urnak nyujtsák át.

A követelt költségösszegből, illetve az előirányzott költségösszegből engedélyezendő engedmény az ajánlatokban számokkal és betükben pontosan és világosan kiirandó és ajánlattévőnek saját kezű aláirásán kivül még tartalmazna kell az ajánlatnak azon nyilatkozatot, hogy ajánlattevő az ajánlati és tárgyalási feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül alávetni.

Az ajánlati- és tárgyalási feltételek, valamint a terek és költségelőirányzat az ajánlati tárgyalás napjáig a rendes hivatalos órák alatt a városi gazdászati hivatalnál betekinthetők.

Brassó, 1893. évi május hó 18-án.

256 (2—3) *A városi tanács.*

Hol a jó bor?

A **Kapu-utcza 48. sz. a.**

1 liter 1892-ik évből 30 kr.
1 liter tiszta jó bor 35 kr.
1 liter ó-bor . . . 50 kr.

Ösztöndijak külföldi ipari tanulmányutra.

A brassói kereskedelmi és iparkamara legutóbb tartott közgyűlésében elhatározta, fiatal iparosok részére, a kik szakmájukban külföldön magukat tovább képezni szándékoznak, két 250 frtnyi utazási ösztöndijra pályázatot hirdetni.

Ennélfogva fiatal törekvő, kellőleg képesitett iparosok, a kik eddig szerzett szakismereteiket kiállitóra való tanulmányut, kiállitási szakiskola megtáztagása, stb. által kibővitenő és tökéletesbiteni szándékoznak, felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott kérvényüket 1893. évi junius hó 10-ig déli 12 óráig a brassói kereskedelmi és iparkamara iktató hivatalához nyujtsák be. Pályázhatnak a kamaraterületben, szaz Brassó, Szeben, Nagy Kőkülső és Fogaras vármegyékben lakó vagy oit született fiatal iparosok. A kérvényben csatandó: a pályázó neve, lakhelye, családi viszonyai, az általa választott kiállitási szakma és a magasabb szakmabeli képezéshez czélba vett uti pontos tervezete. Azonkivül a pályázó kötelessik, nyelvismeretüket is kimutatni és a kérvényhez a születtési bizonyitványt, az eddigi foglalkozás-, valamint a bevégzett tanulmányokról szóló bizonyitványokat és végül a politikai hatóság által az erkölcsi magaviseletről kiállitott igazolványt csatolni.

Végül megjegyeztetik, hogy az egyik ösztöndij adományozásánál a fa munkáló iparagakhoz tartozó pályázók első sorban fognak tekintetbe vétetni.

6689./1893 sz.

Pályázat.

A Brassó melletti zajzoni fürdőn a fürdő orvosi állomás betöltése iránt az 1893. évi junius hó 15-ik napjára be hó 31-ig, szükség esetén szeptember hó 15-ig terjedőleg ezennel pályázat hirdettetik.

A városi pénztárnál két részletben kifizetendő járadékosok évenkint az 1000 frt. fizetésből és 80 frt lakpénzből.

Felhivatnak ennélfogva az összes orvosi tudományokból oklevelet nyert orvosok, mint szerint a notabili alkalmaztatásokról szóló bizonyitványokkal felszerelt pályázati folyamodványukat folyó évi junius hó 10-ig alólirt városi tanácsnál nyujtsák át.

A kiküldött kötelességeikről annak idejében kölön utasitást fog nyerni a megválasztott fürdőorvos.

Brassó, 1893. évi május hó 19-én.

255 (2—2) *A városi tanács.*

Kwizda Ferencz János

osztr.-m. cs. és k. és román k. udv. szállitó kor. gyógyszertára, Korneuburgban.

Kwizda-féle kőszenvfolyadék

Fiatal és hajnalt fájdalmaik ellen. Tisztán és jól ápolt szájért.

Kwizda-féle kőszenvfolyadék

Tusoló a vérfagyre ügyelni s a vérfolyó hajtogoztan lábjeni

Kwizda-féle kőszenvfolyadék

Kapkodásban a gyógyszertárban.

Ár: 1 frt ½ palack 60 kr.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A

Bolhaszinház

és Czirkusz

a volt

KLASTROM-KAPU előtt

holnap, vasárnap, május hó 28-án tartja

visszavonhatlanul utolsó

Nagy Előadásait.

Ujdonság! MINTÁK minden táblák és szalagok. Kizárólag a legszebb és legjobb minőségben. Kizárólag a legszebb és legjobb minőségben.

Ellismert legjobb és legolcsóbbaszabott

POSZTOSZÖVETEK

a tavaszi és nyári idényre a legolcsóbbféle és legfinomabb minőségig valódi és tartós színekben, díszes, fehérfürdős és minden más czérna gyári árakon méterenként is magánosoknak és szabóknak

a cs. és kir. finomposztó- és gyapjuszövet-gyárnak raktára.

SCHWARZ MÓRITZ

Zwittauban, Brünn mellett.

Ingyenfürdőszövetek, vizhatlan darócz (loden) és vadászposztók. Perviotes és dosking szalonruhák. Sötétgyászra, utazó plaidek stb.

Női ruhaszövetek

minden ujdonság a legnagyobb választékban.

MINTAKÖNYVE K szabóméreteknek bér mentetlenül.

Ellismert legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Ellismert legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Posta chaque: számla 505 sz. | „ALBINA“ takarék- és hitelintézet | Giro-számla az o.-m. banknál.

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat 5½%-tól kezdve leszámitol,

jelzálogra fél értékig 6%-os kölcsönöket ad,

értekpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,

nemes érczekre és **árukra** ⅓—¾ értékig kölcsönöket ad 5½%-tól kezdve,

vesz és **elad** Budapesten, Bécsben és Bukarestben jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **deviseke a napi árfolyamban,**

legjutányosabban eszközöl **fizetéseket** és **incassokat,** ellát és eszközöl **utalványokat az összes** bel- és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**

bevált szelvényeket levonás nélkül és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legmagasb árakon,

elvállal mindenféle bankszerü transactiónak bizomanyosi elintézését,

bérbeadja a m. kir. államvasutak brassói **pályaudvarán** közvetlen közeleben azzal két vágány által összekötött **Vasut-utcza 45. sz. a.** lévő **raktár-helyeit, raktárait** és **téreit,** végül

biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositó társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos feltételei mellett mindenféle kombinacziókban **az ember életét.**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½ óráig, pénztári órák **8—1** ig.

242 (4—100)

Előnyös részletfizetésre!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, miszerint a legjobb birnévnek örvendő **Reinhardt Fülöp** czég

aradi butorgyárát

a helyi piaczon

Grünvald Albert

czégem alatt bizományilag képviselem.

Lakásberendezéseket mindenféle stylben, bármely versenyt felülmuló olcsó árakon — ugy kiszépénz, mint részletfizetés mellett — szolid kivitelben elvállalok.

Mintaraktár: Kórház-utcza 62. sz. a.

Ugyanott jól berendezett raktár órák, képek, tükrök, vászon- és konfekczió-árukban, olcsó áron és előnyös részletfizetések mellett.

Teljes tisztelettel

128 (16—*) **Grünvald Albert.**

Jutányos árak! Olcsó butorok!

Teljes berendezések!

Sz. 2439.—1893.

Hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék közhirré teszi, miszerint Römer András és társainak Vidombak község összes birtokosai ellen Vidombak hátra tagositásának elrendelése iránt bedott kérése folytan a folyak meghaladtatva, ugy az el-endelés feltételének kinyomozása végett hátrasapni a helyszinére Vidombak községbe *1892 évi julius hó 10-ik napjának delelőtti 9 órája* tiszteett ki, melyre az összes érdekelt szomszédok azon megjegyzéssel idéztetnek, hogy a meg nem jelent felek ugy tekintetnek, mint a kik a tagositásba beleegyznek, — és hogy a tagositási kérés egy egy példánya alólirott kir. törvényszéknél és Vidombak községházánál a hivatalos órák alatt betekinthető.

A tárgyalást Vizy József kir. törvényszéki biró fogja vezetni.

Brassó, 1893 évi május hó 13.

A kir. törvényszék illetéskő: Deézsi, elnök. Gugyi, jegyző.

248 (3—3)

PSERHOFER J.-féle

gyógyszerár

Bécsben, I. ker., Singerstrasse 15. sz. „zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt *általános labdacsok* nevs alatt; ez utobbi nevet tetjes joggal megerdemlik, mivel csakugyan alig létezik beteg ég, melyben ezen szidacsok e-oda hatásukat szerszz-resen be ne bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedésének örvendünk és alig van ezalad, melyben ezen kitünő házszerből készlet nem volna találhato. — Számtalan orvos s-ltal ezen labdacsok haszszerü ajánltattak minden oly bajok ellen, melyek a rosz emésztésből és szörkredésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kőlika, vérrebulások, aranyér, böltetlenség s h-sonló betegségeknél. Vértisztitó tulajdonságuknál fogva kitünő hatassal vannak szegénygyerek-ek-nek erelő bajoknál is; ügy sápkórnál, a legszegényebb tajdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők. — A számtalan hálairatbol, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legelszomorbb betegségik után egészségik visszanyerése folytán hozzánk intettek, ezen helyen csakis néhányat emlitünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja sjánlani.

Schlierbach, 1888. oktober 22.

Tekintetes ur! Alulirt kérj, hogy feletthasznos és kitünő vértisztitó labdacsaiból ismét 4 e-omagot küldenj sziveskedjék.

Neureiter Ignácz, orvos.

Brasecke, 1887. szept. 12. (Fődiák mellett.)

Tekintetes ur! Isten áldassa volt, hogy az On labdacsai kezeim közé kerültek, melyeknek hatásat ezennel megirom. Ön gyermekeggyban meghöltem olyannyira, hogy semmi mult sem voltam tobbé képes vegezni és lipronyara már a holtak közt voltek, ha az On csodálatramitő labdacsai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Ön ezért szerszor. Nagy tizalmam van hogy ezen labdacsok engem is fölkölthetnek és fogyak gyógyitni, a mint már másoknak is egészségik visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Kuffecz Teréz.

Bécs-Ujtelep, 1887. nov. 9.

Melyen tisztelt ur! A legforrobb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynénem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorburutban és vékorságban, mivel-ebt is megunta, melyről egyébként be is mondott, mégis véletlenül ezy dobozt kapott az On kitünő vértisztitó labdacsaiból s ezek alandó használata folytán tökéletesen kigyogyult. — Legtöbb tisztelettel

Weinczettel Józefa.

Eichengraberarm, 1889. márcz. 27. (Főhöl mellett.)

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 e-omagot az On valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. Ő nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értése felett és azokat, a kik csak a szálmam nyitik, a szenvedőknek legmelegebb szivből ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerinti használásra Önt ezennel felhatalmazom — Teljes tisztelettel

Hahn Ignácz.

Götschdorf, Sziléziu, 1888. okt. 8. (Kőhöbel mellett.)

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy e-omarot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, melyt ő éven át gyötrtem, ismét szabadul am. Ezen labdacsok nálam sohasem lognak tifogyni, s mióta legforrobb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel

Zuscki Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a *Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ czimezett gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.* készitetnek valódi mi-ó-ágben s egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 05 krba kerül; bérmentesen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltetik) bérmentes küldésnél együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 kr, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt. 20 kr, és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy eltérjedtségik következtében ezen labdacsok a legkülönbözőb betegségek ellen alakok alatt utánoztatnak; e-nek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes doboz fedőjére ugyanezen aláirással vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, legjobb szer minden közvétlenes és ezzel-ezen bajok u.m.: gerincz-ág-bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine ideges fogfájás, fölfúás, fülszaggatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs *Pserhofer J.-tól.* Évek hosszu sora óta valamennyi hajujuvesszö szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz *Steudel tanártól.* Utés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, nyilukacz, sebes vagy gyuladt meil vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lön kipróbálva. Egy tégely 50, bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam *Pserhofer J.-tól.* Sok évtóta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kocsiggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvenő, egy általánosan elismert kitünő házszer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Életesszencia (prágai csöpek) megromlott gyomor, rosz emésztés és mindennemü illesti bajok ellen kitünő házszer. 1 üveg ezével 22 kr, 12 üveg 2 forint.

Általános tisztitó-só *Pulrich A. W. tól.* Kitünő házszer a rosz emésztés és minden következményei u.m.: fölfúás, szédülés, gyomorgörcs gyomorhéj, arányér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kr. egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s azáltal kipadát kiszemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 krajczár.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt kitünő szerek kivül az osztrak lapokban hirdetett összes belés külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerezhetnek. — Postai megrendelések a legnagyobb ügyszeretettel, és pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokal mérsékeltebbek.

A fenti különlegességek kaphatók **Török József** *gyógyszerész urnál Budapesten, Király-utcza 12-dik szám.*

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyeremény a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.

THE MUTUAL life-biztosító társaság AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN new-yorki

Biztosítéki a lapja 907 millió frank.

Biztosít: emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az

Erdélyrészi Al-igazgatóság

KOLOZSVÁRTT,

vagy a helybeli főügynökség

Brassó, Belváros, Fekete-utca 45. szám alatt.

Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság Budapesten.

(Az első házai biztosító-társaság, mely kizárólag baleset- és munkásbiztosításokkal foglalkozik.)

1.000.00 korona teljesen befizetett alaptőke.

A nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság

Előfogad baleset elleni biztosításokat halál esetére, állandó- és mulékony munkaképtelenség esetére és pedig:

I. Egyénenkénti biztosításokat a hivatásszerű foglalkozás közben vagy azonkívül ért balesetek ellen;

II. Mindennemű baleset-biztosításokat szárazföldi és tengeri utazások tartamára,

III. Csoportos baleset-biztosításokat;

IV. Szavatossági kötelezettségek biztosítását.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság baleset-biztosításokat 18—60 életévek közt a biztosítandók nemére való tekintet és orvosi vizsgálat nélkül a legjutányosabb díjak mellett eszközöl.

Több évi biztosításoknál a társaság rendkívüli előnyöket nyújt.

Példa: Egy ügyvéd, bankár, irodahivatnok, kereskedő, tanító, pap, szerkesztő díjtétele az I. kockázati osztály szerint a következő biztosításokért és pedig:

5.000 korona után halál esetére . . . . . à 0·50‰ = korona 2·50

15,000 „ „ állandó munkaképtelenség esetére . . . . à 0·70‰ = „ 10·50

5 korona naponkénti kártalanitásért ideiglenes munkaképtelenség esetére . . . . . à korona 1·40 „ 7·—

a biztosításnak egy évre való kötése esetén . . . . . korona 20·— fizet

a biztosításnak öt évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . korona 18·— fizet

a biztosításnak tíz évre való kötése esetén (évi díjfizetéssel) évenként . korona 16·— fizet.

A Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság.

Elvállalja továbbá szerényebb anyagi viszonyok közt élő egyének, mint tisztviselők, segédhivatalnokok, kisparosok, munkások stb. életbiztosität csekély heti díjfizetésekkel:

I. Halálesetre élethosszigian tartó díjfizetéssel;

II. Halálesetre korlátolt tartamu díjfizetéssel;

III. Halál- és élet esetére korlátolt tartamu díjfizetéssel;

IV. Gyermek (kiházasítási) biztosításokat korlátolt tartalmu díjfizetéssel;

Példa: Egy 30 éves egyén az 1. táblázat szerint 20 filler (10 kr) heti díjért biztosíthat halál esetére 316 korona (158 ft) tőkét, 40 filler (20 kr) heti díjért 2×316=632 korona (316 ft) tőkét, 60 filler (30 kr) heti díjért 3×316=948 korona (474 ft) tőkét, 1 korona heti díjért 5×316=1580 korona (790 ft) tőkét.

Bővebb felvilágosításokat a prospektusok nyújtanak, melyek a társaság igazgatóságánál, továbbá az Első Magyar Általános Biztosító Társaság — a Bécsi biztosító társaság és a Magyar-francia biztosító-részvénytársaság minden ügynökénél — mint a Nemzeti Baleset- és Munkásbiztosító Részvénytársaság képviselőinél — kapható és kívánatra bárkinek ingyen és díjmentesen megküldetik.

256 (2—3)

RUMPEL és NIKLAS

mérnökök és építési vállalkozók

BUDAPESTEN.

Ajánljuk a folyó évi **junius hó 1-től fogva** Brassóban telepitett **vizvezeték berendezési és fölszerelési üzletünket** lakházaknak, gyáraknak, nyaralóknak, nyilvános épületeknek stb. berendezésére az egészségügy és vizmütan mai állapotának megfelelőleg.

Fürdőberendezések különféle rendszer szerint; **öntözési berendezések** német, angol és amerikai rendszer szerint; **konyhamosóasztalok, viztelenitési mü, öntözési** stb. **berendezések.**

Sok évi és gazdag tapasztalatok, gyakorlott személyzet és nagy raktár folytán azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy minden megbizásnak szakszerűen és a legrövidebb idő alatt megfelelhettünk.

Egyuttal megjegyezzük, hogy minden szükséges kőmives-, föld-, kőfaragó- és asztalosmunkákat, melyek berendezési munkálatainkkal együtt járnak, felelősség mellett elvállalunk.

Tervek és költségvetések díjtalanul. Megbizásokat elfogadunk

irodánk- és mintaraktárunkban BRASSÓBAN, tanácsházépület (Buzasor).

Van szerencsénk egyidejűleg határozottan kiventeniink, hogy műszaki irodán és kőfaragó- és fölszerelési üzletünket a városi vizvezetők épitésének befejezése és ha-om évi próbálásunk ideje után is a helyi piacon fenn fogjuk tartani és azt tovább vezetni.

RUMPEL és NIKLAS, mérnökök.

258 (1—20)

„Central Nr. 1.“ szálloda.

Vasárnap, 1893. május hó 28-án

első fellépte

JAGENDORFER GYÖRGY

mindkét világrészben

pályadijat nyert athletának

és

Hartmann Adolfine k. a.

pillanat-arczképfestőnőnek,

ki 5 percz alatt bármely személynek arczképét olajfestésben készíti.

Hartmann Tivadar

transparent-festő.

BROTHERS MELLER Amerikából,

néger excentrista.

Jegyek előleges árusitása a „Central Nr. 1“ Magdolna-termében.

Egészen ujonnan berendezve! **Fürdő-idény tartama május—szeptember.** Villamos világitás!

A leggazdagabb szénsavas vasas források!

(József- és Mihály-forrás.)

A női bántalmak, vérszegénység, sápkór, hólyaghurut és vesfüveny, aranyeres bántalmak, gyomor- és bélhurut, idegbajok ellen kiváló orvosi tekintélyek által ajánlva.

Buziás

gyógyfürdő

vasuti állomás LUGOS, vagy TEMESVÁR.

Zónajegy Budapest—Orsova.

Magyar királyi államvasutak.

Mindennemű kéfürdők. Uszoda a természetes forrásokfölé emelve. (17°—18° C. fokra melegi ve) Kellemes ége, jó, olcsó lakások. Kitűnő kiszolgálat és jó étkezés. Naponta többször vene. Este villamos vilagitás a parkban.

Állandó fürdőorvos: **Dr. Szántha György.**

Minden vonathoz elegáns társaskocsik, személyenkint **1 forint,** magánfogatok személyenkint **1 ft 50 kr** a fürdőigazgatóság által kirendelve.

Hidegviz-gyógy-intézet és Kneip-kura Buziáson.

Tekintettel a fürdőző közönség azon részére, mely a hidegvizkurát, fölög a Kneip-kurát kívánja használni, Buziásfürdőn is ez idén egy külön e czélra épült és szakszerűen berendezett vizgyógyintézet lé'esült, hol a *vizgyógymód és Kneip kura* müveleteiv kívül *massage, villanyozás, villamos fürdő* is alkalmaztatnak. Külön gyógy-étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolgaznők.

A vizgyógyintézetnek e téren már régóta előnyösen ismert szakorvosa és vezetője: **Dr. FAJTH PÉTER.**

A buziási József és Mihály-források vize nemcsak mint kitűnő gyógyviz ismeretes, de óriási szénsavtartalmánál fogva legkellemesebb hűsítő italul is szolgál. Mindenféle nemű fekvőbb-italassal, nemkülönben prospektusokkal szolgál a **fürdőigazgatóság Buziáson (Temesmegye.)**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Határozott árak!

Verseny nélkül!

A Mödlingi czipőgyári raktár

uj üzletvezetősége

Brassóban, Kapu-utcza 26. sz. a.

tisztelettel tudatja a t. cz. közönséggel, hogy a közelg idényre, valamint pünkösti ünnepekreváló tekintettel, teljesen ujonnan és gazdagon lett felszerelve és berendezve

férfi-, nöi- és gyermek-czipökben.

Egyszersmind biztositjuk vevőinket, miszerint kitogastalan jó áru szolid minőség és elegáns kivitel tekintetében, ugyszintén minden versenyt felülmuló — az egyes czipők talpába bejegyzett — gyári árakat illetőleg minden követelményeknek képesek vagyunk megfelelni.

(134) 12—

Verseny nélkül!

Határozott árak!

Egy jó ültetvényü és kellően gondozott

gyümölcsös kert

hozzátartozó

lak- és gazdasági épülettel

a Rókus-utczában 12. szám alatt, a belvárostól csupán egy negyedórai távolságban, **950** frtért eladó.

A ház jövedelme évi 85 forint.

Közelebbi felvilágositás szerezhető: **Meschendörfer A.** divatáru kereskedésében, Lensor 31. szám alatt. (2—3)

TÖRCSVÁR

központján

az ujonnan épült

„BUCSECS czimü SZÁLLODÁBAN

minden alkalommal kaphatók

lakszobák, friss, jeges sör, háromféle tiszta és kitünő bor, jó étel,

tágas istálló és olcsó széna.

Számos látogatásért esd

CAPATINA ILIE,

szállodabérlő.

Máriaczelli Gyomorcseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, rendszerint hatalmas és alkalmasan ismeretes bázt az emberen.

A gyomorfájás, gyomorfeszülés, étvágytalanság, gyomorpangás, hányás, okszul, felfujtság, savanyu felböfögés, hányás, gyomorrontás, gyomorgörcsök, szivdobogás, sárgaság, vérder és bélcsak gyomorgörcs, gyhántás.

Hathatós gyógyszernek tökonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomorból származott, gyomortöltődésből eredőnek és ítélhetőnek, gyötrődik, mérhajok az idegrendszerben.

Emlitett bajokról a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitünőleznek bizonyultak, a mit ezzel meg ezek bizonyitani szándékszik. Egy kis üveg ára korcsolyával 1 korona 40 kr., nagy üveg ára 50 kr.

Megszerezhetők:

Török József gyógyszertára

Budapest, Király utcza 12 sz.

A vevőnyert és utánrendelt tisztesen tesszik megérkezésüket! Csak olyan csepeket tesszik elfogadni, melyeknek borkolatára szód van, vagy van ragasztva a tesztik aláirásával és Brádyi és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyitja.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódian kaphatók:

Brassóban: Jekelius F. özvegye, Roth Győző, Honnung Gyula, Kellemen Ferencz a „Fehér templomban" és Kapller F. „Hygiea" gyógyszerész uraknál.

Hess utalun, Jekelius Gusztáv gyógyszerész urnál.

68 (23—35)

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijacskákat

angol módszer szerint teljesen kicserzett

és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, szinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztositunk, felkérjük a t. gyáros és iparüző uraket, szükséglet esetén szives megbizásukkal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg,

bőr- és hajtószij-gyár

Brassóban.

Megrendeléseknek kérjük a vastagságot és szélességet millimeterekben megnevezni.

Iroda és raktár: Belváros, Kolostor utcza 34. sz. a.

Névjegyek elkészitése 30 percz alatt!

Gyászjelentések, meghivók 1 óra alatt!

Brassói „Közmüvelődés" nyomda

BERNSTEIN MÁRK

Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt.

Ajánlja a nagyérdemü közönség becses figyelmébe kellően s minden igényeknek megfelelően berendezett, **gyorssajtóval és amerikai sajtóval** fölszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

minden e szakmába vágó munkák, u. m. teljes müvek, folyóiratok, körlevelek, táblázatok, fakturák, számlák, gyászjelentések, czégnyomásu levélpapirok és boritékok, bálli, eljegyzési és eskövői meghivók elkészitésére ugy fekete, mint szines vagy többszinü kivitelben, elegáns és izléses kiállitásban, lehető legjutányosabb árakon.

Falragaszok gyors elkészitése.

Különösen felhivni kivánom a mélyen tisztelt közönség figyelmét igen dusan fölszerelt

papir- és papiráru-raktáromra,

hol minden alkalomnak megfelelő kártyák, levélpapirok stb. stb. a legujabb mintákban nagy választékban találhatók. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek. Kiváló tisztelettel

BERNSTEIN MÁRK.

A „BRASSÓ" kiadóhivatala.

Izléses, csinos kiállitás!

Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.